

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*АГЕНЦИЈЕ ЗА ДРЖАВНУ СЛУЖБУ
ЗА 2020. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ
АГЕНЦИЈЕ ЗА ДРЖАВНУ СЛУЖБУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2020. ГОДИНУ

Број: 04-16-1-942/21

Сарајево, јул 2021. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	9
1.	КРИТЕРИЈУМИ	9
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА	9
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	10
4.	БУЏЕТ	11
4.1.	Активности у надлежности Агенције	12
4.1.1	<i>Измјене и допуне подзаконских аката произашлих из закона о државној служби у институцијама БиХ</i>	<i>12</i>
4.1.2	<i>Пријем државног службеника у случају када је основана нова институција по основу преноса или преузимања надлежности (члан 32а. Закона о државној служби)</i>	<i>12</i>
4.1.3	<i>Сагласности Агенције за ангажман запосленика на одређено вријеме и за интерне премјештаје</i>	<i>13</i>
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	14
5.1	Преглед расхода и издатака из буџета	14
5.1.1	<i>Бруто плате</i>	<i>15</i>
5.2	Биланс стања	15
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	15
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	16
8.	КОМЕНТАРИ	17
ПРИЛОЗИ		17

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Агенције за државну службу Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2020. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2020. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI). Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Агенције је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз

финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједи основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Агенције за 2020. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Агенције за 2020. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Агенције у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на сљедеће:

- *начин примјене члана 32.а Закона о државној служби у институцијама БиХ од стране Агенције, којим је дефинисан пријем државних службеника када је основана нова институција по основу преноса надлежности или преузимања надлежности (тачка 4.1.2 Извјештаја);*
- *примјену члана 28.а Закона о државној служби у институцијама БиХ који се односи на давање сагласности институцијама за пријем запослених на одређено вријеме од стране Агенције (тачка 4.1.3 Извјештаја). Треба 4.1.3*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Агенције је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства

користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Агенције, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 21.7.2021. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о финансирању институција БиХ.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију извршила је финансијску ревизију Агенције за 2019. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањем пажње на улогу Агенције у регулисању питања радноправног статуса државних службеника у институцијама БиХ и креирању измјена и допуна подзаконских аката, те начин третирања (исплате) накнада за рад у комисијама (управним, надзорним одборима и другим тијелима) које прелазе, законом дефинисани, максимални мјесечни износ права на накнаде по кориснику.

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији Агенције за 2019. годину дате су препоруке у циљу отклањања уочених неправилности. Агенција је поступила у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестила нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу превазилажења неправилности идентификованих у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2019. годину.

Агенција је сачинила план активности за реализацију датих препорука. Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука:

Р6.	Оцјена реализације препоруке	Реализована	Реализација у току	Нереализована
1.	Агенција ни у 2020. години није у свим случајевима институцијама БиХ скретала пажњу на случајеве неправилне примјене Закона о државној служби, односно подзаконских аката.			
2.	Агенција од 1.9.2020. године у диспозитиву рјешења о утврђивању висине накнаде за рад у комисијама не наводи могућност исплате накнаде у ратама, чиме је обезбијеђено поштовање основних принципа законских регулатива које дефинишу износ накнада за рад у управним одборима, надзорним и другим радним тијелима у институцијама БиХ.			
3.	Агенција је, у 2020. години, приликом попуњавања упражњених радних мјеста поступала на једнообразан начин, поштујући принцип транспарентности.			

С обзиром на то да је Агенција повукла из процедуре приједлог текста Правилника о измјенама и допунама Правилника о условима и начину обављања интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама БиХ, нисмо у могућности извршити оцјену дате препоруке која се односила на уочене проблеме у примјени важећих прописа.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност послова са законима и другим прописима.

Организација и руковођење: Унутрашња организација и начин рада утврђени су Правилником о унутрашњој организацији Агенције, који је донесен 2018. године. У јануару 2021. године, по добијању сагласности Савјета министара БиХ, извршена је допуна Правилника о унутрашњој организацији Агенције којом је дефинисана обавеза директора и руководиоца организационих јединица за успостављање и развој система финансијског управљања и контроле. Правилником о унутрашњој организацији Агенције, утврђене су организационе јединице, уређен је начин рада и руковођења Агенцијом те дефинисан опис послова за сваког државног службеника и запосленика. Правилником о унутрашњој организацији систематизована су радна мјеста за 36 извршилаца. Послови и задаци из надлежности Агенције обављају се у три основне организационе јединице – сектора, Сектор за постављања, Сектор за обуке и информационе технологије и Сектор за правне, опште и финансијске послове. Увидом у преглед запослених може се констатовати да Одјељење за управљање људским потенцијалима, реформу јавне управе и европске интеграције није попуњено. Агенцијом руководи директор који је именован 1.2.2016. године на мандатни период од пет година. И поред чињенице да је директору истекао мандатни период на који је именован, до момента обављања завршне ревизије процедура именовања директора није покренута. Тачније, Агенција је, у складу са Закључком Савјета министара БиХ, била у обавези да води рачуна, односно прати рокове за истек мандата руководећих државних службеника те да у вези с тим шест мјесеци прије истека мандата изврши расписивање конкурса. С обзиром на то да је Агенција 18 дана прије истека мандата информисала Савјет министара БиХ о истеку истог, нису се створили услови за благовремено провођење ових активности. Савјет министара БиХ је

наведену Информацију требао разматрати на 27. сједници, која је одржана 18.2.2021. године, али је иста скинута с дневног реда ове сједнице на колегијуму Савјета министара БиХ.

Финансијско управљање и контрола: Систем финансијског управљања и контроле је имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ¹, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Агенција је у 2020. години извршила ажурирање раније успостављеног система. Именована комисија је сачинила попис и мапирање пословних процеса, утврдила и процјенила ризике и израдила регистар ризика. Међутим, Агенција је донијела годишњи акциони план за успостављање и унапређење система интерних финансијских контрола за 2020. године у складу са Одлуком о усвајању Стратегије развоја система интерних финансијских контрола у институцијама БиХ за период 2020 - 2025. година². Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2020. годину је попуњен и благовремено достављен Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ.

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ³ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁴, за обављање интерне ревизије у Агенцији надлежна је Централна јединица интерне ревизије Министарства финансија и трезора БиХ. Јединица интерне ревизије није Агенцији доставила план интерне ревизије за текућу годину као ни стратешки план интерне ревизије за 2020 - 2022, иако је Стратешким планом интерне ревизије за 2019 - 2021, планирано да се у 2020. години обави једна редовна ревизија, на тему „Реализација запошљавања државних службеника/провођење конкурсних процедура“. Агенција није обавијештена, писаним нити усменим путем, који су разлози одступања од раније донесеног стратешког плана. Јединица интерне ревизије доставила је Годишњи извјештај интерне ревизије Агенције за 2020. годину.

4. БУЏЕТ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину⁵, Агенцији су одобрена средства у укупном износу од 1.213.000 КМ. Укупно извршење буџета за 2020. годину износило је 1.109.937 КМ.

Агенција је у октобру извршила реструктурисања расхода буџета, које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ, према којима је извршена измјена структуре расхода унутар одобреног буџета. Укупан износ реструктурисања износио је 37.000 КМ. Повећана су расположива средства на позицији путних трошкова (2.000 КМ), набавке материјала (5.000 КМ), издатака за текуће одржавање (2.000 КМ), набавке опреме (4.100 КМ) и набавке сталних средстава у облику права (24.000 КМ), док су умањена расположива средства на бруто платама и накнадама (32.100 КМ), накнадама трошкова запослених (2.000 КМ) и издацима за телефонске и поштанске услуге (3.000 КМ). Захтјев за значајније повећање расположивих средстава на позицији набавка сталних средстава

¹ Службени гласник БиХ, бр: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

² Службени гласник БиХ, број 43/20

³ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁴ Службени гласник БиХ, број 59/19

⁵ Службени гласник БиХ, број 46/20

у облику права Агенција је поднијела за набавку софтвера за документ менаџмент систем – ДМС, чија набавка је иначе планирана у наредној години.

4.1. Активности у надлежности Агенције

Програм рада Агенције за 2020. годину Савјет министара БиХ је усвојио у децембру 2019. године. Агенција је своје активности у 2020. години, у складу са Програмом рада, базирала и реализовала кроз програм запошљавања и заштите права државних службеника и програм стручног усавршавања државних службеника. Проведене активности презентоване су у Извјештају о раду Агенције за 2020. годину, који је Савјет министара БиХ разматрао и усвојио на 32. сједници, одржаној 8.4.2021. године. Наведени Извјештај је објављен на веб страници www.ads.gov.ba.

4.1.1 Измјене и допуне подзаконских аката произашлих из закона о државној служби у институцијама БиХ

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији Агенције за 2019. годину презентоване су мањкавости и недостаци одређених проведбених прописа који се тичу радноправног статуса државних службеника. Дат је осврт на Приједлог измјена и допуна Правилника о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама БиХ, који је био упућен Савјету министара БиХ на усвајање те констатовано да истим нису ријешена суштинска питања. Сходно томе дата је и препорука Агенцији. Агенција нас је информисала да је наведени Приједлог измјена и допуна Правилника повукла из процедуре⁶, јер су добили накнадне сугестије и примједбе на предметни акт, та да планира затражити од Министарства правде БиХ и Европске уније у БиХ, која тренутно проводи пројекат техничке помоћи усмјерен на законодавство у државној служби, стручну помоћ у сачињавању адекватног приједлога измјена и допуна наведеног подзаконског акта. Планиране активности су у припремној фази.

У априлу 2021. године директор Агенције је донио Правилник о измјенама и допунама Правилника о начину оцјењивања државних службеника којим је између осталог прописано да се државни службеник налази на пробном раду само након његовог постављења односно именовања по окончаном јавном конкурс.

Канцеларија за ревизију је протеклих година указивала на неодрживост става Агенције, у постојећем регулаторном оквиру, по којем државни службеник и после постављења након интерног огласа пролази период пробног рада.

4.1.2 Пријем државног службеника у случају када је основана нова институција по основу преноса или преузимања надлежности (члан 32а. Закона о државној служби)

Процесом ревизије уочено је да је и у 2020. години примјењивано, у више случајева, запошљавање државних службеника према одредбама Закона о државној служби који дефинишу поступак пријема државних службеника у случају преноса или преузимања надлежности од стране институција Босне и Херцеговине. Чланом 32.а Закона о државној служби дефинисан је пријем државног службеника у случају када је основана нова

⁶ Акт Агенције број: 01-02-2-1015-17/20 од 12.6.2020. године

институција на основу преноса или преузимања надлежности. На основу наведеног члана Закона Агенција је донијела Правилник о поступцима оглашавања, избора кандидата, премјештаја и постављења државних службеника у случају пријеноса или преузимања надлежности од стране институција БиХ⁷. Наведеним актом је дефинисан поступак оглашавања, провођења поступка избора кандидата, као и поступци премјештаја или постављења државних службеника у случајевима када се на институције БиХ преносе или институције БиХ преузимају надлежности које су раније обављали ентитети. Имајући у виду чињеницу да посљедњих година није било преузимања одређене надлежности које су до тада обављали ентитети, или друга институција, правно лице, међународна организација нити је било оснивања институција са потпуно новоуспостављеним надлежностима поставља се питање одакле Агенција црпи правни основ за примјену наведених одредби. Напомињемо да се примјеном ових одредби поступак запошљавања, за разлику од јавног оглашавања (члан 21. Закона), огледа у краћем року за подношење пријава, структура писменог дијела стручног испита је мање захтјевна, институција која запошљава има већи утицај на провођење поступка и слично, што доприноси мањем степену транспарентности у односу на редован поступак. Према информацијама добијеним од руководства Агенције, приликом одабира поступка који ће се проводити Агенција се користи и одредбом Правилника⁸ гдје је дефинисано да ће се одредбе Правилника које се односе на јавне огласе, примјењивати до потпуне или претежне попуње нове институције или организационе јединице која преузима или на коју се преносе надлежности, те наведени члан 32а. користи до 90% попуњености институције према ставу Агенције, чиме се у пракси примјена наведеног члана продужава на неодређено вријеме. Руководство Агенције је такође истакло као препреку за потпуно провођење запошљавања по члану 21. Закона (јавно оглашавање) недостатак кадровских и просторних капацитета.

ПРЕПОРУКА 1

Агенција је дужна да приликом запошљавања обезбиједи пуни степен транспарентности, те да прецизно дефинише до ког рока и под којим условима, на основу преноса или преузимања надлежности, институција може да захтијева расписивање огласа уз примјену члана 32а.

4.1.3 Сагласности Агенције за ангажман запосленика на одређено вријеме и за интерне премјештаје

Процесом ревизије уочено је одступање Агенције од примјене члана 28.а Закона о државној служби у институцијама БиХ којим је дефинисано да радни однос на одређено вријеме може трајати најдуже девет мјесеци (осим у случају боловања или породилског одсуства који нису ни наведени као разлози за пријем на одређено вријеме), уз прибављену сагласност Агенције за државну службу БиХ за попуњу радног мјеста државног службеника. Агенција за државну службу БиХ је, у циљу појашњења примјене наведеног члана Закона, дала мишљење⁹ у коме је наведено да институције требају само код првог запошљавања на радном мјесту државног службеника до три мјесеца без јавног огласа детаљно образложити разлоге запошљавања, како би, на основу истог, Агенција могла дати своју сагласност, при томе наводећи да у случају продужења радног ангажмана максимално до девет мјесеци, није потребно слати нови захтјев за продужење

⁷ Службени гласник БиХ", бр: 27/08, 56/09, 54/10 и 70/12

⁸ Члан 5. став (4) Правилника о поступцима оглашавања, избора кандидата, премјештаја и постављења државних службеника у случају преноса или преузимања надлежности од стране институција БиХ

⁹ Акт број: 05- 34-2-952-21/18 од 28.9.2018. године

сагласности, јер Агенција у том случају неће давати сагласност. Агенција је Управи за индиректно опорезивање за 16 лица дала сагласност да буду ангажована, по наведеном основу, на период дужи од девет мјесеци. Тачније, утврђено је да су на основу датих сагласности Агенције лица у Управи за индиректно опорезивање била ангажована путем уговора о раду на одређено вријеме на период од 18 мјесеци, односно једно лице је на основу три сагласности Агенције послове на одређено вријеме обављало укупно 27 мјесеци.

У 2020. години може се констатовати да у институцијама није било интерних премјештаја, који су узроковали активирање резервне листе, изузев у једном случају, у Државној агенцији за истраге и заштиту.

Надаље, Агенција је у 2020. години Уреду за законодавство БиХ дала сагласност за интерни премјештај запосленог са позиције руководећег државног службеника на позицију државног службеника (позиција ниже), да би након тога лице које је интерно премјештено на позицију државног службеника узело неплаћено одсуство из државне службе због именовања на мандатну функцију. Интерни премјештај у наведеном случају је искоришћен у сврху обезбјеђења услова за повратак у државну службу након истека мандата, што не би било могуће према Закону о државној служби да је лице именовано на мандатну функцију са позиције руководећег државног службеника.

ПРЕПОРУКА 2

Агенцији је дужна да, на све законом прихватљиве начине, скрене пажњу институцијама БиХ на случајеве неправилне примјене Закона о државној служби и подзаконских аката и при томе ускрати давање сагласности, а све у циљу законитог поступања и транспарентности у запошљавању државних службеника.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Агенција је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2020. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима. Анализом биљешки уз финансијске извјештаје може се констатовати да је Агенција, поштујући Правилник о финансијском извјештавању, сачинила детаљну забиљешку билансних позиција уз биланс стања, као и образложење извршења годишњег плана. Извјештај о извршењу буџета Агенције за 2020. годину је објављен на веб страници www.ads.gov.ba

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама, у периоду од 01.01. до 31.12.2020. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.109.937 КМ, што је за 103.063 КМ мање у односу на расходе планиране буџетом за 2020. годину.

Значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате (737.272 КМ), уговорене и друге услуге (155.608 КМ), накнаде трошкова запослених (80.458 КМ) и издатке за текуће одржавање (37.944 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1 Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2020. године исказане су у износу од 737.272 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 366.000 КМ, а порези и доприноси 371.272 КМ. Бруто плате и накнаде су за 30.103 КМ веће у односу на претходну годину, што је посљедица већег броја просјечно запослених у Агенцији и интерног унапређења. Просјечан број запослених за које су исплаћене бруто плате у Агенцији био је 24.

Распоређивање запослених унутар платних разреда: У складу са Методологијом за распоређивање запослених унутар платног разреда Агенција је извршила анализу испуњености услова за напредовање запослених у виши унутрашњи платни разред те донијела Одлуку о утврђивању додатних критеријума за разврставање запослених Агенције у виши унутрашњи платни разред у 2020. години¹⁰. У складу са наведеним актима, четири запослена у Агенцији су остварила право напредовања у виши унутрашњи платни разред, а по основу оцјене рада у периоду 2016-2019. година. По два запослена су напредовала у први платни разред, односно у други платни разред.

5.2 Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2020. године исказана су укупна средства у износу од 34.867 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 196.215 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на обавезе према запосленима (75.097 КМ), обавезе према добављачима (42.462 КМ), неотписану вриједност сталних средстава (32.848 КМ) те разграничене расходе (23.400 КМ).

Агенција је извршила попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза, те ситног инвентара и материјала на 31.12.2020. године. Сачињен је извјештај о обављеном попису који је руководство Агенције усвојило 23.02.2021. године. Пописна комисија је констатовала да је стање средстава и обавеза усклађено са књиговодственим стањем. Пописом сталних средстава није утврђен мањак нити вишак сталних средстава. Обрачун амортизације извршен је појединачно по сваком сталном средству. Није било приједлога за расходовање средстава. Увидом у документацију о обављеном попису нису утврђене неправилности приликом пописа средстава Агенције.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза за 2020. годину Агенцији је одобрено 26 запослених. На 31.12.2020. године Агенција је запошљавала 25 лица, од чега су 23 лица запослена на неодређено вријеме, а два на одређено вријеме, до истека мандата. Анализирајући динамику кретања запослених може се констатовати да су у 2020. години три лица засновала радни однос на неодређено вријеме. Тачније, два лица су, по окончању јавног конкурса који је расписан у 2019. години, у јануару засновала радни однос у Агенцији на позицијама стручног сарадника, док је у октобру извршен пријем запосленика - референт за одржавање система по расписаном конкурс у 2020. години.

¹⁰ Акт број: 05-34-2-1090/20 од 25.12.2020. године

Запослена лица су раније била ангажована за рад у Агенцији путем уговора о раду на одређено вријеме, односно путем уговора о дјелу.

У периоду од 01.01. до 31.12.2020. године, по проведеном интерном огласу, извршено је унапређење три државна службеника на радна мјеста првог вишег нивоа. За једно лице, којем је било одобрено право коришћења неплаћеног одсуства, је престао радни однос, јер се није јавило на посао по истеку одобреног периода за неплаћено одсуство.

Путем уговора о дјелу Агенција је ангажовала два спољна сарадника, на период од девет мјесеци. За ангажман спољних сарадника исплаћена је укупна нето накнада у износу од 4.838 КМ. Један спољни сарадник је ангажован за обављање послова дефинисаних систематизацијом радних мјеста, односно за обављање послова упражњеног радног мјеста референта за одржавање система, док је други спољни сарадник обављао послове превоза докуменације.

Агенција редовно врши оцјењивање државних службеника и запосленика.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Агенција је сачинила План јавних набавки за 2020. годину како је прописано Законом о јавним набавкама¹¹ који је три пута мијењан и допуњаван у току 2020. године. За сваки поступак јавне набавке формирана је комисија која проводи поступке јавних набавки. Према презентованим подацима, Агенција је у 2020. години провела два конкурентска поступка и 26 директних поступака за избор најповољнијег добављача. Укупна вриједност закључених уговора по проведеним поступцима износи 73.035 КМ без ПДВ-а. На основу прегледаног узорка закључених уговора везаних за набавку услуга одржавања информационог система „МојКонкурс“ (23.400 КМ), набавку информационог система за управљање предметима и документима (23.400 КМ), одржавање Cloud webinar система Adobe Connect (5.265 КМ) нису уочене значајније неправилности у погледу примјене општих принципа Закона о јавним набавкама.

¹¹ Службени гласник БиХ, број 39/14

8. КОМЕНТАРИ

Агенција је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину. У коментарима је дат осврт по налазима наведеним и то: у систему интерних контрола везано за истек мандата директора, пријем државних службеника у случају када је основана нова институција по основу преноса или преузимања надлежности, те давање сагласности за ангажовање запосленика на одређено вријеме и за интерни премјештај. У достављеним коментарима Агенција је скренула пажњу на потребу потпунијег презентовања налаза везаног за истек мандата директора. Наведени коментар је прихваћен и извршена је допуна налаза. Такође, исправљена је техничка грешка на коју је Агенција указала у дијелу констатације о доношењу Акционог плана за успостављање и унапређење система интерних финансијских контрола за 2020. годину. Остале дате коментаре нисмо могли прихватити, јер су исти презентовани само у форми образложења, уз навођење чињеница које су нам биле познате током обављања ревизије, односно без да је приложена релевантна документација која би утицала на измјене налаза у коначном Извјештају. Детаљно објашњење коментара који нису прихваћени (и дијелова који су прихваћени) дато је у одговору на достављене коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину, који је достављен руководству Агенције уз коначан Извјештај о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину.

Вођа тима за финансијску ревизију

Наташа Павловић, виши ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Неџад Хајтић, виши ревизор, с.р.

Чланови тима за финансијску ревизију

Ивона Беус, ревизор, с.р.

Лутвија Шрндић, ревизор, с.р.

Невена Кењић, ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије

Драгољуб Ковинчић, виши ревизор, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2020. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2020. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2020. годину

Агенција за државну службу БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Проценат 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	1,210,000	-28,100	1,181,900	1,081,114	91
Бруто плате и накнаде	781,000	-32,100	748,900	737,272	98
Накнаде трошкова запослених	97,000	-2,000	95,000	80,458	85
Путни трошкови	7,000	2,000	9,000	4,147	46
Издаци телефонских и пошт. услуга	35,000	-3,000	32,000	23,536	74
Издаци за енергију и ком. услуге	0		0	0	
Набавка материјала	10,000	5,000	15,000	13,520	90
Издаци за услуге превоза и горива	0		0	0	
Унајмљивање имовине и опреме	31,000		31,000	28,629	92
Издаци за текуће одржавање	40,000	2,000	42,000	37,944	90
Издаци за осигурање	0		0	0	
Уговорене и друге посебне услуге	209,000		209,000	155,608	74
2. Капитални издаци	3,000	28,100	31,100	28,823	93
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	3,000	4,100	7,100	5,423	76
Набавка сталних средстава у облику права		24,000	24,000	23,400	98
Реконструкција и инвестиционо одрж.			0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	1,213,000	0	1,213,000	1,109,937	92
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
			0		
6. Новчане донације	0	0	0	0	
			0		
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
			0		
8. Укупно (4+5+6+7)	1,213,000	0	1,213,000	1,109,937	92

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 2.3.2021. године.

Директор:
Невен Акшамџија

Биланс стања на 31.12.2020. године

Агенција за државну службу БиХ

Табела II

Опис	31.12.2020.	31.12.2019.	Проценат 2/3*100
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	2,019	0	
Новчана средства			
Краткорочна потраживања	2,019		
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	32,848	37,868	87
Стална средства	274,942	269,519	102
Исправка вриједности	242,094	231,651	105
Неотписана вриједност сталних средстава	32,848	37,868	87
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	34,867	37,868	92
3. Краткорочне обавезе и разграничења	163,367	131,565	124
Краткорочне текуће обавезе	64,870	64,777	100
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	75,097	66,788	112
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	23,400		
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	32,848	37,868	87
Извори средстава	32,848	37,868	87
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	196,215	169,433	116

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 2.3.2021. године.

Директор:
Невен Акшамија

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Агенције за државну службу Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2020. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину (Службени гласник БиХ број 46/20) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 11.5.2021. године

Директор

Невен Акшамид